

Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland
Spaarne 17
2011 CD HAARLEM

VERZONDEN 13 OKT. 2021

Zaaknummer : OD.349063
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Wnb besluit; Ontheffing doden damherten buiten leefgebied
Locatie : Plangebied FBP Damhert duingebieden Noord- en Zuid-Holland 2020 - 2026,
voor zover gelegen binnen de provincie Noord-Holland.

Geacht bestuur,

Op 5 juli 2021 hebben wij van u 2 ontheffingsaanvragen en een vergunningsaanvraag ontvangen ter uitvoering van uw Faunabeheerplan damherten duingebieden Noord- en Zuid-Holland 2020 - 2026 (hierna: FBP Damhert), dat op 8 maart 2021, in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, door ons is goedgekeurd. Dit faunabeheerplan is een voortzetting van het vorige FBP Damhert, en de aangevraagde ontheffingen en vergunning zijn een voortzetting van het gevoerde beheer tot nu toe. In de afgelopen beheerperiode is de groei van de damhertenpopulatie gestopt en het aantal dieren is gedaald door het uitgevoerde beheer, maar de in het vorige FBP Damhert benoemde streefstand van 1000 damherten is nog niet bereikt. Er is daarom nog steeds schade aan de verschillende beschreven belangen, en maatregelen zijn dan ook nog steeds nodig. De onderhavige aanvraag ziet op de ontheffing voor het beheer van de populatie damherten buiten het voor damherten bestemde leefgebied, zoals beschreven in uw FBP Damhert, en weergegeven op de kaart van bijlage 1 bij dit besluit. De andere ontheffingsaanvraag (beheer populatie damherten binnen leefgebied) en de vergunningsaanvraag (beheer populatie damherten in Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid) worden separaat behandeld.

Om het huidige beheer van damherten buiten het leefgebied voort te kunnen zetten vraagt u een ontheffing aan ex artikel 3.17, lid 1 onderdeel c van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Deze aanvraag is geregistreerd met kenmerk OD.349063. De ontheffing is aangevraagd voor een aantal verboden uit de Wnb om maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door damherten uit te kunnen voeren. Deze maatregelen staan opgenomen in het FBP Damhert. U vraagt de ontheffing aan om het uitvoeren van het in uw FBP Damhert voorgestelde populatiebeheer van damherten die zich buiten het leefgebied maar binnen het plangebied bevinden, voor zover dit gelegen is binnen de provincie Noord-Holland, mogelijk te maken.

In uw FBP Damhert is een leefgebied voor de in het duingebied van Kennemerland voorkomende damherten aangewezen, zoals weergegeven op de bij deze ontheffing behorende kaart (bijlage 1). Buiten dit leefgebied zou, in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid (verkeersveiligheid), een minimale stand van de damhertenpopulatie moeten worden nagestreefd. Om de in uw FBP Damhert genoemde minimale stand buiten het leefgebied te kunnen bereiken vraagt u, op grond van artikel 3.17, lid 1, onderdeel c van de Wnb, ontheffing van het in artikel 3.10, lid 1, onderdeel a van de Wnb opgenomen verbod op het opzettelijk doden of te vangen van dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort.

Ter uitvoering van deze ontheffing vraagt u tevens ontheffing aan van:

- het verbod op het gebruik van het geweer in een jachtveld dat niet voldoet aan de in artikel 3.12 van het Bnb gestelde eisen (artikel 3.26, lid 1, onder b, Wnb);
- het verbod op het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang (artikel 3.26, lid 3 van de Wnb juncto artikel 3.16, lid 1 onderdeel a van de Bnb);
- het verbod op het gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom of op terreinen onmiddellijk grenzend aan die bebouwde kom (artikel 3.26 derde lid van de Wnb juncto artikel 3.16, lid 1 onderdeel b van de Bnb);
- het verbod op het gebruik van geluiddempers (artikel 3.26, lid 3 van de Wnb juncto artikel 3.13, vierde lid Bnb);
- het verbod op het gebruik van een geweer voorzien van een instrument om in de nacht te schieten (artikel 3.26, lid 3 van de Wnb juncto artikel 3.13, lid 4 van het Bnb).

Afstemming Zuid-Holland

Het plangebied van het FBP Damhert ligt voor een deel in de provincie Zuid-Holland. Gedeputeerde Staten van zowel Noord-Holland als Zuid-Holland hebben het FBP Damhert goedgekeurd. In Noord-Holland is echter niet ingestemd met de ruimere beheerperiode binnen het leefgebied ten opzichte van het vorige FBP damhert. In Zuid-Holland is de ruimere beheerperiode wel goedgekeurd. De onderhavige aanvraag ziet echter op het jaarrond beheer van damherten buiten het leefgebied. Er heeft tijdens de totstandkoming van het plan afstemming plaatsgevonden tussen uw stichting en beide bevoegde gezagen (provincie Noord-Holland en provincie Zuid-Holland) alsook de Omgevingsdiensten Noord-Holland Noord en Haaglanden namens beide provincies, en de FBE Zuid-Holland.

Hoewel het plangebied van uw FBP Damhert zich uitstrekt over beide provincies, ziet deze ontheffingsaanvraag alleen op de gronden binnen het plangebied van het FBP Damhert voor zover deze liggen in de provincie Noord-Holland.

Besluit

Wij besluiten om u de aangevraagde ontheffing te verlenen. Hieronder motiveren wij ons besluit.

Voorgaande ontheffingen

Op 25 november 2015, onder kenmerk 717843 – 719477, hebben wij aan uw stichting voor de toentertijd vergelijkbare schadesituatie een ontheffing verleend van de toenmalige Flora- en faunawet ten behoeve van het beheer van damherten buiten het leefgebied. Deze ontheffing was geldig tot en met 17 november 2020. Volgens uw FBP Damhert zijn er op deze ontheffing in het plangebied voor zover gelegen binnen de provincie Noord-Holland vanaf 2016 tot en met 2020 in totaal 352 damherten gedood¹.

Daaraan voorafgaand hebben wij op 12 juli 2012, onder kenmerk 63225 – 65341 aan uw stichting voor dezelfde schadesituatie ook reeds een ontheffing verleend van de toenmalige Flora- en faunawet. Deze ontheffing was geldig tot en met 31 december 2015. Volgens uw vorige FBP Damhert zijn er op deze ontheffing in Noord-Holland tot 1 juli 2015 in totaal 133 damherten gedood.

Het op 8 maart 2021 goedgekeurde Faunabeheerplan damherten duingebieden Noord- en Zuid-Holland 2020 – 2026 is een voortzetting van het vorige FBP Damhert. De aangevraagde ontheffingen en de aangevraagde vergunning zijn een voortzetting van het gevoerde beheer tot nu toe. U vraagt hiermee niets nieuws aan, de aangevraagde ontheffingen en de vergunning zijn slechts nodig om door te kunnen gaan met het reeds ingezette beheer teneinde de streefstand te bereiken. Met de voorgaande ontheffingen is het in de afgelopen beheerperiode weliswaar gelukt de groei van de populatie te stoppen, de streefstand is nog niet bereikt. Er is dan ook nog steeds schade aan de verschillende beschreven belangen, en maatregelen zijn dan ook nog steeds nodig. Met deze ontheffing wordt uw tot nu toe geformuleerde uitvoeringsbeleid en het op basis daarvan door u uitgevoerde beheer met vijf jaar voortgezet.

Wettelijk kader

Het damhert is opgenomen in de bijlage, onderdeel A van de Wnb. Op grond van artikel 3.10, lid 1 onder a van de Wnb is het (o.m.) verboden om in het wild levende dieren van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, van de Wnb, opzettelijk te doden of te vangen.

Op grond van artikel 3.17 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen om de omvang van populaties te beperken indien dat nodig is om de onderscheidenlijke redenen welke

¹ Tabel 2, blz. 84, Bijlage 2 van het FBP Damhert

worden genoemd in artikel 3.17, lid 1 van de Wnb. Eén van die redenen is het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang. Op basis van artikel 3.17 van de Wnb kan ontheffing worden verleend van de verboden van (o.m.) artikel 3.10, eerste lid onder a van de Wnb, het opzettelijk doden of vangen van dieren. Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.17, lid 1 van de Wnb wordt ingevolge artikel 3.17, lid 2 verleend aan een faunabeheereenheid, die handelt overeenkomstig een daartoe vastgesteld en goedgekeurd faunabeheerplan. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang, en er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Provinciaal beleid

De Beleidsregel natuurbescherming beschrijft ons beleid bij gebruikmaking van de aan ons toegekende bevoegdheden in het kader van de Wnb. In artikel 6, lid 3 van deze beleidsregel is ons beleid uitgewerkt met betrekking tot het belang waarvoor u de aanvraag heeft ingediend:

'Toetsingskader voor ontheffingen betrekking hebbend op dieren als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a van de wet;

- a. Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden*
 - i. Ontheffing op grond van dit belang wordt uitsluitend verleend op basis van een geldend faunabeheerplan, waarin een onderbouwde berekening van de gewenste populatie is opgenomen.'*

Faunabeheerplan Damhert 2020 - 2026

Het door u vastgestelde FBP Damhert beschrijft de problematiek met damherten in het plangebied en hierin worden verschillende maatregelen beschreven welke wel en niet een bijdrage kunnen leveren aan het verhelpen van deze problematiek, en welke maatregelen er reeds genomen zijn. Uw FBP Damhert beschrijft vervolgens het beheer van damherten doormiddel van afschot, hetgeen één van de voorgestelde maatregelen is die nodig is om de huidige problemen met de damhertpopulatie te beteugelen.

Dit FBP Damhert dient onder andere als onderbouwing voor de voorliggende ontheffingsaanvraag om damherten, buiten het in uw FBP Damhert aangegeven leefgebied, opzettelijk te doden of te vangen.

De door u aangevraagde ontheffing maakt onderdeel uit van een in het FBP Damhert beschreven pakket aan maatregelen met betrekking tot het beheer van de populatie damherten in het duingebied van Kennemerland. Dit pakket aan maatregelen wordt nodig geacht ter voorkoming en bestrijding van schade aan wilde flora en fauna en natuurlijke habitats in het duingebied van Kennemerland, daaronder begrepen het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid, in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid (verkeersveiligheid), ter voorkoming en bestrijding van schade aan landbouwgewassen rondom het duingebied in Kennemerland, en overige schade en overlast. De combinatie van maatregelen in het pakket moet zorgen voor een effectieve aanpak.

Aanvraag

De onderhavige aanvraag ziet op één deel van het pakket: het reguleren van de populatieomvang van het damhert buiten het, in uw FBP Damhert beschreven, leefgebied. Deze ontheffing wordt nodig geacht in het belang van de openbare veiligheid, meer in het bijzonder de verkeersveiligheid.

Overwegingen met betrekking tot de ontheffingsaanvraag

Voordat tot het verlenen van een ontheffing, als bedoeld in de Wnb, mag worden overgegaan moet er aan diverse voorwaarden zijn voldaan. Hieronder beschrijven we onze verschillende, voor deze aanvraag van belang zijnde, afwegingen en conclusies.

Schade aan wettelijk belang

Hoewel de voorgaande ontheffingen voor het beheer van de damherten buiten het leefgebied onder andere zijn verleend ter voorkoming en bestrijding van belangrijke schade aan landbouwgewassen vraagt u de onderhavige ontheffing nog uitsluitend aan in het belang van de openbare veiligheid (verkeersveiligheid). Het beheer van de damherten buiten het leefgebied in combinatie met de andere maatregelen die zijn genomen zijn voldoende effectief gebleken om in het plangebied binnen de provincie Noord-Holland schade aan landbouwgewassen tot nul te reduceren. Het aantal

damherten dat zich nog buiten het leefgebied begeeft is in het Noord-Hollands deel van het plangebied dusdanig klein dat dit niet meer leidt tot belangrijke schade aan landbouwgewassen.

Schade aan verkeer en de verkeersveiligheid

In uw FBP Damhert beschrijft u dat aanrijdingen met damherten een groot risico voor de verkeersveiligheid zijn. Dit geldt voor alle gemotoriseerd verkeer (auto's, motorfietsen, brommers) en ook, maar in mindere mate, voor fietsers en treinverkeer. Een botsing met een damhert resulteert in materiële schade, dierenleed en kans op letselschade. Ongelukken ontstaan ook doordat bestuurders plotseling afremmen (gevaar voor achteropkomend verkeer), afgeleid worden of proberen de dieren te ontwijken. In uw aanvraag geeft u aan dat er in 2015 35 aanrijdingen waren waarvan 31 in Noord-Holland, in 2016 ging het om 52 aanrijdingen waarvan 40 in Noord-Holland, in 2017 waren er 46 aanrijdingen waarvan 45 in Noord-Holland, in 2018 waren het 49 aanrijdingen waarvan 43 in Noord-Holland, in 2019 werden er 58 aanrijdingen geregistreerd waarvan 50 in Noord-Holland, en tenslotte werden er in 2020 37 aanrijdingen geregistreerd waarvan 31 in Noord-Holland. Bovenstaande gegevens zijn een weergave van het totaal aantal aanrijdingen binnen het plangebied. Deels gaat het dan ook om aanrijdingen die hebben plaatsgevonden op wegen die het leefgebied doorsnijden en dus binnen het leefgebied liggen, zoals de Zeeweg (N200), en deels gaat het om aanrijdingen die hebben plaatsgevonden op wegen buiten het leefgebied.

In 2016 ging het buiten het leefgebied om 9 gemelde aanrijdingen met damherten. In 2017 waren er buiten het leefgebied 19 gemelde aanrijdingen. In zowel 2018 als 2019 vonden er 17 gemelde aanrijdingen met damherten per jaar plaats buiten het leefgebied. In 2020 ging het om 15 gemelde aanrijdingen buiten het leefgebied.

In het vorige FBP Damhert werd al beschreven dat vanaf 1999 het aantal aanrijdingen met damherten in het plangebied is toegenomen van één geregistreerde aanrijding in 1999, tot 37 geregistreerde aanrijdingen in 2009. Vervolgens meldde uw FBP Damhert dat er 58 aanrijdingen waren binnen het plangebied in 2010 (waarvan 51 in Noord-Holland), 51 aanrijdingen in 2011 (waarvan 48 in Noord-Holland), 48 aanrijdingen in 2012 (waarvan 33 in Noord-Holland), 24 aanrijdingen in 2013 (waarvan 17 in Noord-Holland), en 61 aanrijdingen in 2014 (waarvan 52 in Noord-Holland).

Figuur 14 op bladzijde 55 van uw FBP damhert laat duidelijk zien waar in de periode 2018 tot en met 2020 de aanrijdingen binnen het plangebied plaatsvonden. In het Zuidelijke deelgebied binnen het plangebied, de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD), is het aantal aanrijdingen beperkt na uitvoering van maatregelen, waarbij met name het plaatsen van hekken in de periode 2010-2016 rond een groot deel van het gebied effect heeft gehad. Op de kaart is te zien dat buiten het leefgebied aanrijdingen met damherten vooral nog voorkomen binnen de bebouwde kom van Zandvoort.

Van de aangereden dieren waarvan het geslacht bekend is, was 94% mannelijk. Het gros van de aanrijdingen vond plaats in de periode oktober tot en met maart². In de periode van de bronst en de winter gaan vooral jonge mannelijke dieren op zoek naar nieuwe gebieden om concurrentie te vermijden. Het gaat daarbij om voedsel en kans op voortplanting.

Wij achten het voldoende aangetoond dat er, met name rondom deelgebied NPZK en binnen de bebouwde kom van Zandvoort, schade is aan het in de wet genoemde belang volksgezondheid en openbare veiligheid, in de vorm van schade aan de verkeersveiligheid.

Conclusie schade aan wettelijk belang

Wij concluderen naar aanleiding van bovenstaande gegevens en de overige uitgebreide gegevens in uw FBP Damhert dat voldoende is aangetoond dat er hier sprake is van schade aan een wettelijk belang (volksgezondheid en openbare veiligheid) veroorzaakt door damherten die zich buiten het aangewezen leefgebied bevinden. Wij beoordelen uw aanvraag op dit punt dan ook positief.

Andere bevredigende oplossing

In uw FBP Damhert geeft u een uitgebreid overzicht van maatregelen die al genomen zijn, extra nog te nemen maatregelen en maatregelen die niet haalbaar en/of niet wenselijk zijn. U beschrijft voor de al genomen maatregelen wat de effectiviteit hiervan is geweest. Voor een aantal van deze maatregelen is het wenselijk dat deze ook in de planperiode van uw FBP Damhert zullen worden

² Figuur 13, bladzijde 54 FBP damhert

gecontinueerd. U beschrijft ook per niet haalbare en/of wenselijke maatregel waarom deze maatregel niet haalbaar of wenselijk is. Tenslotte geeft u een beschrijving van de maatregelen die volgens u nog genomen moeten worden bovenop de al genomen maatregelen.

In de afgelopen jaren zijn er al diverse maatregelen uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld het verlagen van de snelheid op verschillende wegen, en het plaatsen van verschillende hekwerken en wildroosters. In uw FBP Damhert verwijst u voor een uitgebreidere beschrijving van de genomen maatregelen en de effectiviteit hiervan naar het daaraan voorgaande FBP damhert.

Voorts geeft u een overzicht van de uitgevoerde maatregelen in de periode 2016 tot en met 2020. De maatregelen zijn onder te verdelen in:

- Het plaatsen van wildroosters en damhertkerende rasters om het leefgebied;
- Natuurbruggen;
- Plaatsen van andere voorzieningen.

Het plaatsen van wildroosters en damhertkerende rasters om het leefgebied

Het grootste deel van de wildroosters en hekken was al geplaatst voor 2016. In de afgelopen planperiode zijn deze gehandhaafd, zoals gepland en naar behoefte aangepast. Zo is 800 meter nieuw hek geplaatst langs de westrand van de AWD, aansluitend op de bebouwde kom van Zandvoort in zuidelijke richting. Het doel was vermindering van de overlast in Zandvoort. Initiatiefnemers en beheerders ervaren dat het hek in combinatie met de uitvoering van actief beheer heeft geleid tot vermindering van het aantal damherten dat regelmatig de bebouwde kom van Zandvoort intrekt vanuit dit deel van het gebied. Ook heeft Waternet het hek langs de Langevelderslag vervangen. Daar waar hekken in combinatie met een bufferzone of nulstandbeheer zijn geplaatst is het aantal aanrijdingen sterk afgenomen.

Overigens is er wel discussie over het grote aantal hekken en wildroosters, omdat ze niet alleen damherten tegenhouden, maar ook een barrière vormen voor andere dieren. Het staat haaks op het nationaal en provinciaal beleid (onder meer vervat in het beleid met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland) dat juist is gericht op het verbinden van natuurgebieden om daarmee de natuur robuuster te maken. Hekken werken ook verstoring voor het landschapsbeeld. De versnippering van de gebieden wordt overigens deels weer opgeheven door de gerealiseerde natuurbruggen, maar het is de vraag of dit de versnippering van het gebied door het omheinen van de deelgebieden volledig zal compenseren. Voor het deelgebied NPZK geldt bovendien dat het gebied veel toegangswegen kent en diverse verschillende grondeigenaren. Ook zijn er ingelegen terreinen met een andere hoofdfunctie dan natuur, die bereikbaar moeten blijven. Zo zijn er onder andere een aantal campings in het gebied aanwezig en een erebegraafplaats. Dit soort dingen maakt dat het omheinen van deelgebied NPZK met damhertkerende rasters een stuk ingewikkelder is dan het deelgebied AWD, wat reeds omheind is.

Natuurbruggen

Met de bouw van de natuurbruggen is door de Provincie Noord-Holland uitvoering gegeven aan het Meerjarenprogramma Ontsnippering (MJPO)³. Het hoofddoel van deze natuurbruggen is uitwisseling van soorten in de duinen van Zuid-Kennemerland. Omdat de gerealiseerde natuurbruggen allemaal binnen het leefgebied liggen worden ze in dit besluit verder buiten beschouwing gelaten.

Verkeersmaatregelen

Op verschillende wegen in het plangebied is de maximum snelheid de afgelopen jaren verlaagd met het oog op overstekende damherten, en zijn er borden geplaatst om weggebruikers te waarschuwen voor overstekende damherten op de rijbaan en zijn er maatregelen genomen om damherten er van te weerhouden om wegen over te steken.

Staat van instandhouding

Zoals blijkt uit de gegevens in uw FBP Damhert waren er in 2019 tenminste 3.842 damherten in het plangebied aanwezig waarvan minimaal 532 in het deelgebied NPZK (A), en minimaal 3309 in het deelgebied AWD (B). Dit zijn de aantallen die werden geteld in de voorjaarsstelling in het voorjaar van 2019, de laatste telling die heeft plaatsgevonden volgens het telprotocol. De jaarlijkse tellingen van 2020 en 2021 hebben niet volledig volgens protocol plaatsgevonden, als gevolg van de maatregelen omtrent het Covid-19-virus. Het merendeel van de dieren houdt zich op in het

³ www.mjpo.nl

geplande leefgebied. Deze aanvraag ziet alleen op dieren die zich buiten dit leefgebied bevinden. Alleen al om deze reden hoeft naar ons oordeel niet voor de gunstige staat van instandhouding van het damhert te worden gevreesd.

Een andere reden die deze vrees verder weg zou kunnen nemen is het feit dat de dieren die zich buiten het leefgebied bevinden vrijwel zonder uitzondering jonge mannetjes zijn. De hinden blijven bijna allemaal in het leefgebied. Ook de dominante mannetjes, die voor de reproductie zorg dragen, bevinden zich over het algemeen in het leefgebied. Dit betekent dat als de damherten buiten het leefgebied zouden worden gedood zoals aangevraagd, het deel van de populatie dat voor nieuwe aanwas zorgt met deze ontheffing vrijwel ongemoeid wordt gelaten.

De gerealiseerde natuurbruggen zullen er ten slotte voor zorgen dat uitwisseling tussen de verschillende damhertpopulaties in het leefgebied mogelijk is. Daardoor zal de populatie als geheel ook op de langere termijn genetisch gezond kunnen blijven.

Conclusie

Wij zijn van mening dat de aangevraagde maatregelen geen bedreiging vormen voor de gunstige staat van instandhouding van het damhert. Wij beoordelen uw aanvraag op dit punt dan ook positief.

Middelen

Ingevolge artikel 3.25 van de Wnb dienen in de ontheffing de middelen te worden aangewezen waarmee de met de ontheffing toegestane handelingen worden uitgevoerd. De door u aangevraagde middelen om damherten te doden zijn het geweer, hond en mes. Daarbij wilt u het geweer tevens gebruiken voor zonsopkomst en na zonsondergang, binnen de bebouwde kom en in onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen, op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels, en met gebruik van een demper en een kunstmatige lichtbron.

Geweer, hond, mes

De middelen die u aanvraagt om damherten te kunnen doden zijn geweer, hond en mes. De hond is niet aangevraagd als middel om daadwerkelijk mee te doden, het is slechts een hulpmiddel. Het doden zal gebeuren met het geweer. De hond wordt uitsluitend gebruikt als hulpmiddel om gewonde of gedode damherten op te sporen. Hierbij wordt uitsluitend gewerkt met een gecertificeerde zweethond. Het mes is als middel aangevraagd om uitsluitend in uitzonderlijke situaties te kunnen gebruiken waarbij het gebruik van een geweer onwenselijk of onveilig is.

Gebleken is dat u met gebruikmaking van deze middelen voldoende in staat bent om het werk effectief en professioneel te laten uitvoeren. Met gebruikmaking van de middelen geweer, hond en mes zal naar ons oordeel ook de komende periode effectief opgetreden kunnen worden.

Gebruik geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst

Daarnaast vraagt u ontheffing om het geweer ook na zonsondergang en voor zonsopkomst in te mogen zetten. Damherten zijn 24 uur per etmaal actief en kunnen zich daardoor op elk moment van de dag, maar ook 's nachts, bevinden op plaatsen waar zij bijvoorbeeld voor gevaarlijke verkeerssituaties kunnen zorgen. Om verkeersongelukken te voorkomen is het daarom wenselijk om uit voorzorg op te kunnen treden, ook wanneer een dergelijke situatie zich voor zonsopkomst en na zonsondergang voordoet. Een andere reden waarom het volgens u wenselijk is om 24 uur per dag te mogen uitvoeren is de veiligheid. 's Nachts en 's ochtends vroeg is er minder verkeer waardoor het doden van damherten op overdag drukke locaties veiliger kan plaatsvinden. Ook is volgens u de kans op plotseling opduikende wandelaars of honden kleiner waardoor het veilig uitvoeren makkelijker is op dergelijke tijdstippen.

Damherten zijn zowel overdag als 's nachts actief. Bovendien zijn op bepaalde locaties 's nachts minder mensen aanwezig, waardoor het in deze periode veiliger kan zijn om een geweer te gebruiken. Wij verlenen u daarom ontheffing voor het gebruik van het geweer voor zonsopkomst en na zonsondergang. Wij zijn echter van oordeel dat er binnen de bebouwde kom ook diverse locaties en situaties kunnen voorkomen waarbij het doden van damherten in de nacht niet veilig uitgevoerd kan worden. Om die reden verlenen wij u voor zover het de bebouwde kom betreft alleen ontheffing voor het gebruik van het geweer vanaf één uur voor zonsopkomst tot en met één uur na zonsondergang. Het veilig gebruik van het geweer blijft uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de gebruiker van deze ontheffing.

Ingevolge artikel 3.26, lid 3 van de Wnb verlenen wij u daarom ontheffing voor gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst.

Kunstmatige lichtbronnen

U vraagt naast geweer, hond en mes, ook het gebruik van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten (op of bij het geweer), aan ter vergroting van de effectiviteit van de ontheffing en ten behoeve van een veilige uitvoering voor zonsopkomst en na zonsondergang. Op grond van artikel 3.13, lid 4 van het Bnb is het verboden om het geweer te voorzien van een dergelijke kunstmatige lichtbron. Op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wnb is het mogelijk om hiervan ontheffing te verlenen.

De kunstmatige lichtbronnen worden gebruikt om zo effectief en veilig mogelijk te kunnen handelen. Voor het veilig uitvoeren van de werkzaamheden na zonsondergang is niet overal voldoende licht aanwezig. Hiermee is voldoende onderbouwd waarom het gebruik van kunstmatige lichtbronnen bij de uitvoering van het beheer van de damherten buiten het leefgebied onmisbaar is.

Wij achten voldoende gemotiveerd dat het gebruik van kunstmatige lichtbronnen noodzakelijk en effectief is bij de uitvoering van het beheer. Ingevolge artikel 3.26, lid 3 van de Wnb verlenen wij u daarom ontheffing voor gebruik van het geweer voorzien van een kunstmatige lichtbron.

Geluiddemper

U vraagt ontheffing aan voor het gebruik van een geluiddemper op het geweer. Op basis van artikel 3.13, vierde lid van het Bnb is het verboden een geweer te voorzien van een geluiddemper. Op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wnb is het mogelijk om ontheffing te verlenen van dit verbod.

U heeft hiervoor een onderbouwing geleverd in uw FBP en uw aanvraag. Het gebruik van een geluiddemper beperkt gehoorschade bij uitvoerders. Het vergroot de effectiviteit van bejaging omdat dieren minder een negatieve associatie leggen tussen het plegen van afschot en menselijk handelen. Bovendien vindt minder verstoring van niet beschoten damherten en overige dieren plaats. Hierdoor zijn ook meerdere schoten mogelijk. Het voorkomt de verontrusting van andere natuurwaarden en de omgeving. De terugslag van het wapen neemt bovendien af waardoor nauwkeuriger te schieten is.

Wij onderschrijven de conclusie dat het vanuit uitvoerbaarheid, impact op de omgeving en de benodigde intensieve uitvoering wenselijk is te mogen uitvoeren met gebruik van een geluiddemper. Ingevolge artikel 3.26, lid 3 van de Wnb verlenen wij u daarom ontheffing voor gebruik van het geweer voorzien van een geluidsdemper.

Gebruik geweer binnen de bebouwde kom

U vraagt ook ontheffing aan om het geweer te mogen gebruiken binnen de bebouwde kom en in de onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen in het plangebied. Ook in en nabij de bebouwde kommen zorgen damherten namelijk regelmatig voor gevaarlijke verkeerssituaties. Juist in de bebouwde kommen is de kans op ongelukken erg groot, en omdat de bebouwde kommen ook geen onderdeel van het bestemde leefgebied zijn, zouden ook hier damherten gedood moeten kunnen worden.

Een groot deel van het plangebied buiten het voor damherten bestemde leefgebied ligt binnen de bebouwde kom of grenst direct aan de bebouwde kom. Het is noodzakelijk om ook hier uit te kunnen voeren en zodoende schade en gevaarlijke situaties veroorzaakt door damherten binnen de bebouwde kom te kunnen voorkomen en bestrijden. Wij beoordelen dat hier op veel plekken het geweer veilig gehanteerd kan worden, maar dit blijft uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de uitvoerder, degene die het geweer hanteert.

Ingevolge artikel 3.26, lid 3 van de Wnb verlenen wij u daarom ontheffing voor gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom.

Gebruik geweer op gronden niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan de bij of krachtens de Wnb gestelde regels.

Voorts kan het voorkomen dat damherten die zich buiten het leefgebied bevinden moeten worden geschoten op locaties die niet voldoen aan de in de wet gestelde eisen aan een jachtveld. Juist de

plaatsen waar damherten voor de meeste problemen zorgen voldoen in veel gevallen niet aan deze in de wet gestelde eisen. Om deze reden is ook hier door u ontheffing voor aangevraagd.

Conform ons beleid zoals opgenomen in artikel 5, lid 4 van de Beleidsregel natuurbescherming maken wij slechts gebruik van de bevoegdheid om af te wijken van de in artikel 3.26 van de Wnb aan een jachtveld gestelde regels, indien er door fysieke barrières geen mogelijkheid is tot het vormen van een jachtveld dat voldoet aan deze regels. Bebouwde kommen van de gemeenten en onmiddellijk aan die kommen grenzende terreinen mogen niet meegerekend worden in de berekening van de oppervlakte van een jachtveld. Een groot deel van het plangebied buiten het voor damherten bestemde leefgebied ligt binnen de bebouwde kom of grenst direct aan de bebouwde kom. Een groot deel van het plangebied kan om die reden dus niet tot een jachtveld gerekend worden. Er is daarmee voldoende gebleken dat door geografische/infrastructurele fysieke barrières niet tot een geldig jachtveld kan worden gekomen.

Ingevolge artikel 3.26, lid 3 van de Wnb verlenen wij u daarom ontheffing voor gebruik van het geweer op gronden niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan de bij of krachtens de Wnb gestelde regels.

Natura 2000

De door u aangevraagde ontheffing voor het doden van damherten buiten het voor damherten bestemde leefgebied heeft betrekking op gronden die buiten het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid liggen. Het kan wel voorkomen dat gronden waarop de ontheffing wordt uitgevoerd aan dit Natura 2000-gebied grenzen. Afschot nabij een Natura 2000-gebied is vergunningplichtig indien dergelijk afschot leidt of kan leiden tot significant negatieve effecten binnen het Natura 2000-gebied. De in het kader van uw vorige FBP Damhert uitgevoerde passende beoordeling van Bureau Waardenburg⁴ wijst uit dat er geen significant negatieve effecten te verwachten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid. In de door ons op 9 februari 2016 verleende Nbwet vergunning (besluit met kenmerk 708527/758310) voor het beheer van de damherten op basis van uw vorige FBP damhert hebben wij nadere voorschriften gesteld om mogelijke significante effecten uit te sluiten. Voor het huidige FBP Damhert is door adviesbureau E.C.O. logisch een voortoets⁵ uitgevoerd. De in de voorgaande vergunning opgenomen voorschriften zijn hierin leidraad voor het voorgenomen beheer. Wederom is de conclusie dat er als gevolg van het gebruik van de door u aangevraagde ontheffing geen negatieve effecten te verwachten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid.

Protocol

De uitvoering van de maatregelen waar u ontheffing voor aanvraagt zal gebeuren volgens een door u opgesteld protocol. Dit protocol zal er naar onze mening voor zorgen dat de voorgenomen maatregelen op een ordelijke wijze kunnen verlopen. Het protocol beschrijft onder andere de taken van de verschillende betrokken partijen en de wijze waarop de voorgenomen maatregelen dienen te worden uitgevoerd. Het protocol is als bijlage aan het bijgevoegde besluit toegevoegd.

Rapportageplicht

Wij hechten veel waarde aan een goede rapportage en evaluatie. In het bijgevoegde protocol wordt omschreven hoe er gerapporteerd en geëvalueerd wordt. U werkt volgens dit protocol, en het opstellen van rapportages en evaluaties hoort daarbij.

Voorschriften en intrekking ontheffing

Aan dit besluit zijn op grond van artikel 5.3 Wnb voorschriften verbonden. Op grond van artikel 5.4 Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Bijgevoegd treft u ons besluit aan waarbij aan u de gevraagde ontheffingen worden verleend.

⁴ Lensink R. 2015, Passende Beoordeling aantalsreductie damherten Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid; Toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Rapport. 15-159. Bureau Waardenburg, Culemborg.

⁵ Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V., Voortoets Beheer Damhert, Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid, 28-6-2021.

Besluit

Kenmerk OD.349063

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

Gelezen

De aanvraag van Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland te Haarlem d.d. 5 juli 2021 om op grond van artikel 3.17, lid 1 van de Wet natuurbescherming een ontheffing te verkrijgen om de omvang van de populatie damherten te beperken, in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid (verkeersveiligheid), binnen het plangebied van het Faunabeheerplan Damherten Duingebieden Noord- en Zuid-Holland 2020-2026, doch buiten het daarin voor damherten aangewezen leefgebied, voor zover dit gelegen is binnen de provincie Noord-Holland.

Gelezen

- de aanvraag van Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland, geregistreerd met kenmerk OD.349063, bij ons binnengekomen op 5 juli 2021;
- het door Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland vastgestelde Faunabeheerplan Damherten Duingebieden Noord- en Zuid-Holland 2020-2026, door ons goedgekeurd op 8 maart 2021.

Gelet op

- de Wet natuurbescherming:
 - artikelen 3.8, 3.10, 3.17, 3.24, 3.26
- het Besluit natuurbescherming:
 - paragraaf 3.3.3

Overwegende dat

- er in dit geval geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- er sprake is van een in de Wnb genoemd belang;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populatie damherten in het duingebied van Kennemerland in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;

Besluiten

Aan de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland te Haarlem:

- a) op grond van artikel 3.17, lid 1 van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen van het verbod van artikel 3.10, lid 1, onder a van de Wnb (doden damhert);
- b) op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen van het verbod van artikel 3.26, lid 1, onder b van de Wnb voor het gebruik van het geweer op een jachtveld dat niet voldoet aan de in artikel 3.12 van het Besluit natuurbescherming gestelde eisen;
- c) op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen van het verbod van artikel 3.16, lid 1 onder a van het Besluit natuurbescherming om het geweer te gebruiken voor zonsopkomst en na zonsondergang;
- d) op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen van het verbod van artikel 3.16, lid 1, onder b van het Besluit natuurbescherming om het geweer te gebruiken binnen de bebouwde kom, of in de onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen;
- e) op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen van het verbod van artikel 3.13, lid 4 van het Besluit natuurbescherming om het geweer te voorzien van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten (op of bij het geweer);
- f) op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen van het verbod van artikel 3.13, lid 4 van het Besluit natuurbescherming om het geweer te voorzien van een geluiddemper.

om ter uitvoering van het Faunabeheerplan Damherten Duingebieden Noord- en Zuid-Holland 2020-2026, met gebruikmaking van het geweer, het mes en de hond, damherten te doden die zich bevinden buiten de grenzen van het voor damherten bestemde leefgebied zoals dit is

weergegeven op de bij deze ontheffing behorende kaart, één en ander binnen de grenzen van de provincie Noord-Holland.

Op grond van 5.3 van de Wet natuurbescherming besluiten wij aan dit besluit de navolgende voorschriften en beperkingen te verbinden.

Voorschriften en beperkingen:

1. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland blijft als houder van de ontheffing verantwoordelijk voor het naleven van de bepalingen en voorschriften die aan deze ontheffing zijn verbonden.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor gronden die buiten het voor damherten bestemde leefgebied liggen, binnen de grenzen van de provincie Noord-Holland, en binnen het gebied waar de Stichting Faunabeheer Zuid-Kennemerland en/of de WBE Zuid-Kennemerland bevoegd zijn, zoals aangegeven op de kaart (bijlage 1).
3. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland kan personen voorgedragen door de Stichting Faunabeheer Zuid-Kennemerland en/of de WBE Zuid-Kennemerland, door middel van machtiging, gebruik laten maken van de in dit besluit verleende ontheffingen. De Faunabeheereenheid Noord-Holland voorziet deze uitvoerders van een machtiging en een kopie van het besluit. Tevens voorziet de Faunabeheereenheid Noord-Holland de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord van een afschrift van deze machtiging, digitaal opgestuurd naar postbus@odnhn.nl of per post aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN), Postbus 2095, 1620 EB Hoorn.
4. De gemachtigde mag zich laten bijstaan door derden voor de uitvoering van de op het doden van een damhert volgende werkzaamheden zoals o.m. nazoeken, uitslepen, ontwijden. Deze derden zijn geen geweerdgers en maken geen gebruik van de machtiging.
5. Dode dieren worden afgevoerd en verwerkt zoals in het protocol (bijlage 2) wordt beschreven.
6. Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde wordt toezicht gehouden door de toezichthouders van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De gebruiker van de ontheffing moet op of nabij het veld waar de uitvoerders gerechtigd tot uitvoering zijn ter plaatse waar deze een der handelingen verricht waartoe de ontheffing strekt, aan genoemde toezichthouders op eerste aanvraag (een kopie van) de ontheffing, de machtiging, grondgebruikersverklaring en de jachtakte(s) tonen. Met uitzondering van de jachtakte mogen genoemde documenten langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
7. Het gebruik van de ontheffing mag niet eerder plaatsvinden dan nadat de ontheffinghouder of -gebruiker hiervan elektronisch melding heeft gemaakt bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord middels het digitale meldformulier op onze website.
8. Het geweer wordt binnen de bebouwde kom slechts gebruikt in de periode vanaf 1 uur voor zonsopkomst tot 1 uur na zonsondergang.
9. De hond mag slechts ingezet worden om gewonde en gedode damherten op te sporen. Het gebruik van de hond voor het opsporen of nazoeken van zieke of gebrekkige dieren is alleen toegestaan met een gecertificeerde zweethond.
10. Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland rapporteert jaarlijks middels het jaarverslag aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland over de, op basis van dit besluit, uitgevoerde maatregelen. Onderdeel van dit verslag is een rapportage over de eventuele inzet van de middelen hond en mes. Deze rapportage wordt digitaal opgestuurd naar postbus@odnhn.nl of per post aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN), Postbus 2095, 1620 EB Hoorn.
11. De uitvoerders van de ontheffing zijn verantwoordelijk voor een veilige uitvoering.

Toezicht en handhaving

Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde en op de naleving van het in deze ontheffing gestelde wordt toezicht gehouden door de inspecteurs die door de provincie zijn aangewezen, en overig daartoe bevoegde personen.

Geldigheid

De ontheffing geldt vanaf de datum van ontvangst tot en met 17 november 2026.

Dierenwelzijn

Wellicht ten overvloede wijzen wij op de zorgplichtartikelen zoals deze zijn geregeld in de Wet natuurbescherming en in het bijzonder artikel 3.24, lid 1 van de wet, welke luidt: "Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt".

Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via 088-10 21 300. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Bijlage:

- Kaart Buiten leefgebied
- Protocol

Kopie aan:

- Ministerie van LNV
- BIJ12, unit Faunafonds
- Provincie Zuid-Holland
- Stichting De Faunabescherming
- Stichting Animal Rights
- Vereniging De Dierenbescherming

Rechtsbescherming

Als u belanghebbende bent kunt u binnen zes weken na de verzending, uitreiking of publicatie van dit besluit schriftelijk bezwaar aantekenen. Het bezwaarschrift kunt u sturen aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 123, 2000 MD HAARLEM. Voor meer informatie kunt u www.noord-holland.nl bezoeken.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst dit besluit niet. Indien onverwijld spoed dat vereist kunt u de voorzitter van de rechtbank Noord-Holland verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen. Dit verzoek kunt u indienen bij de voorzitter van de rechtbank Noord-Holland, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Noord-Holland op (023) 8884444.

Indien u bezwaar heeft ingediend is het mogelijk gebruik te maken van een minder formele procedure: een gesprek tussen u en medewerkers die namens het college van gedeputeerde staten deelnemen. Indien uw bezwaar zich hiervoor leent, wordt contact met u opgenomen, maar u kunt hier ook zelf om verzoeken. Een gesprek tast uw rechten als bezwaarmaker niet aan.